

nakrar ljósmøður til Føroya, tí tey ikki vildu blanda seg uppí eitt lovligt stríð, sigur hon.

Men Lisbeth Sejer Laureen, sum eigur PowerCare, helt, at tað var etiskt óforsvarligt bara at hyggja at ruðuleikunum í Føroyum, og tí blandaði vikarstovan seg.

- Vit taka ikki part við nøkrum í stríðnum í Føroyum, men fokusera sum altíð uppá at dekkja akuttar vaktir í einhvørjari neyðstøðu hjá okkara kvinnum. Tá eingin lóggeving er í Føroyum, sum tryggjar tær føðandi, eru tað tær, ið koma í klemmu. Vit meina, at tað einasta etisk forsvarliga er at tryggja hesum kvinnunum hjálp, segði PowerCare eigarin í tíðindaskrivi, beint áðrenn verkfallið endaði.

Tær vóru ein forðing

Men hendan ábyrgdin, sum PowerCare fólði fyri føroysku kvinnunum, vísti seg at standa í vegin fyri verkfallinum hjá føroysku ljósmøðrunum, sum beint tá stríddust fyri at finna eina semju við Fíggjarmálaráðið.

- Tær komu og forðaðu fyri, at har kom ein loysn, kann mann siga. Tær gjørdur bara, at tað dróg óneyðuga langt út, sigur Annika Hoydal, forkvinna í Ljósmøðrafelagnum, og samanlíknar lutfalsligu arbeidsmegina hjá teimum trimum donsku ljósmøðrunum í Føroyum við somu arbeidsmegi í Danmark.

- Í lutfalli svarar hatta til, at 2-300 føroyskar ljósmøður fóru til Danmarkar at arbeiða, um donsku ljósmøðurnar vóru í verkfalli. Um vit komu 300 ljósmøður niður til Danmarkar og brutu teirra verkfall, so gangi eg út frá, at vit høvdu hoyrt fyri tað. Eg skilji ikki, at mann fer inn og arbeiðir, meðan tað er verkfall, sigur Annika Hoydal, sum kortini væntar, at høgá vikarlønin man hava lokkað.

- Tað er øgiliga ringt at finna sáttmálar, um onnur fólk koma inn og blanda seg uppí, sigur hon.

Ikki nóg væl kunnaðar

Forkvinnan í Jordemoderforeningen væntar ikki, at donsku ljósmøðurnar vóru nóg væl kunnaðar um støðuna á føðideildini í Landsjúkrahúsinum, áðrenn tær komu. Hon heldur, at tað er týðningarmikið at mann sum vikarstova tekur ábyrgd fyri, hvar mann sendir sínar vikarar.

- Ljósmøðurnar uppdagaðu jú, at tær vóru komnar upp til eitt stórt stríð í Føroyum. Tær høvdu allarhelst ikki fingið nóg góða kunning um støðuna, áðrenn tær fóru avstað. Tær hildu nærmast, at tað var tørvur á teimum, men uppdagaðu so, at tær vóru har ímóti ynskinum og viljanum hjá føroysku ljósmøðrunum, sigur Lillian Bondo.

Sosialurin hevur hitt ta einu donsku ljósmóðrina, sum sigur, at hvørki hon ella vikarstovan vóru vitandi um hættisligu støðuna á Landsjúkrahúsinum, tá

tær komu, hóast tey vistu, at talan var um verkfall.

- Eg haldi ikki, donsku ljósmøðurnar ynsktu at leggja seg ímillum eitt stríð, sum undirstrikaði, at ljósmøðrafakið hevur stóran týðning, og at mann sum ljósmóðir skal fáa eina løn, sum er í samsvar við stóru ábyrgdina, sigur Lillian Bondo, forkvinna í Jordemoderforeningen.

Rætta loysnin

Annika Hoydal frá Ljósmøðrafelagnum heldur ikki, at felagið hevði kunnað fingið somu avtaluna við Fíggjarmálaráðið, um ljósmøður við undantaki enn høvdu verið til arbeiðis. Hetta var ein spurningur um tíð, tí har vóru barnakonur, sum gingu uttan at bliva kannaðar í viðtalu, og hendan støðan kundi ikki halda fram.

- Tað kann ganga í eina viku, men tá tað ganga meira enn 14 dagar, kann tað bliva álvarsligt. Tað var okkara trupulleiki við at halda fram við verkfallinum við undantøkum, sigur Annika Hoydal.

Tí var neyðugt at taka øll undantøk aftur fyri at fáa okkurt at henda.

- Vit upplivdu, at ongar serligar samráðingar vóru, meðan vit góvu undantøk. Sjálvst um sjúkrahúsleiðslan gjørdi alt, hvat tey kundu fyri at siga, at tað var álvarsligt, so hendi ikki so nógvi samráðingunum. Onkuntíð má mann tíverri noyðast til forhandlingsborðið, sigur Annika Hoydal, sum vildi ynskt, at avtalan varð gjørd beinanvegin.

Skilir ikki kjakið um ábyrgd

Tað hevur verið nógvi kjak, um mann sum fakfelag kann loyva sær at fara í verkfall.

- Eg skilji ikki ordiliga kjakið um okkara ábyrgd, og um hvussu vit kunnu loyva okkum at fara í vøra, sum skal keypast uppá onkran máta. Tá ein arbeiðsgevri ikki vil gera eina avtalu við ein fakból, so vil hann jú ikki gjalda tað, sum tað kostar, og so fær mann onga avtalu. Tá mann ikki vil keypa, so kann mann

heldur ikki fáa vøruna, sigur Annika Hoydal.

Hon vísir á, at hóast ljósmøður ikki vóru til arbeiðis, so kundu læknar saktans tryggja tað mest akutta í verkfallinum, tí teir standa longu frammanundan við ábyrgdini av akuttu støðunum.

- Tá vit tóku undantøkini aftur, hevði Landsjúkrahúsið møguleikan at seta læknar inn, soleiðis at læknar kundu gera arbeiðið hjá ljósmøðrunum, tí læknar kunnu væl kompensera fyri ljósmøður. Tá okkurt heilt akutt hendir, skulu vit sjálvandi vera har, og vit eru ein stórur partur av at hjálpa til, men tað er altso ein læknaábyrgd tá saman við ljósmøðrunum, sigur Annika Hoydal.

Ynskja ein nútímans sáttmála

Ljósmøðrafelag Føroya undrast á mátan, mann samráðist uppá í Føroyum.

- Tað er løgið, at vit skulu út í Fíggjarmálaráðið at samráðast, tá vit arbeiða á Landsjúkrahúsinum, sigur Annika Hoydal, sum

heldur ynskir at samráðast við fólk, sum hava okkurt við sjálva arbeiðsplássini at gera.

Hon heldur, at ein samskipari manglar, sum kann leggja ætlanir fyri, hvat mann ætlar sær at gjalda, og á hvønn hátt løn verður givin. Samstundis vísir hon á, at núverandi sáttmálin er stirvin og ómodernaður. Tey hava í nýggju avtaluni gjørt eitt protokollat, har tær siga, at tær eru við uppá at gera sáttmálan einfaldari og lætt lesiligari, so limirnir kunnu lesa og brúka hann.

- Vit kundu gott hugsað okkum, at mann fór at tosa um at fáa eitt meira nútímans tilboð. Hjá okkum snýr sáttmálin seg øgiliga nógvi um løn og yvirtíð, í staðin fyri at mann fór inn og heldur fann eina passandi løn, har uppgáurnar lógu í, og so skipaði mann seg sjálván. Har eru nógvir møguleikar, sum vit eru við uppá, sigur Annika Hoydal.